

Akademiet for yngre forskere

Til Det nasjonale publiseringsutvalget

Oslo, 15.02.2024

Innspill fra Akademiet for yngre forskere til Utredning om publiseringsstatistikken og registeret over vitenskapelige publiseringskanaler

Akademiet for yngre forskere (AYF) takker for anledningen til å gi innspill til Det nasjonale publiseringsutvalgets arbeid med utredning av publiseringsstatistikken og registeret over vitenskapelige publiseringskanaler.

Vi har forståelse for at det er behov for å kartlegge betydningen av publiseringsstatistikken og registeret i lys av forslagene om endringer i finansieringssystemet fra *Meld. St. 14 (2022–2023) Utsyn over kompetansebehovet i Norge*. Vi ønsker imidlertid å uttrykke bekymring for at utvalgets mandat isolerer statistikken og registeret fra finansieringssystemet. AYF er uenige i at publiseringsindikatoren er mindre viktig i UH-sektoren enn i instituttsektoren og helseforetakene, som viderefører indikatorens betydning for finansieringsmodellene.

Vi oppfordrer til å se denne utredningen i lys av Utsynsmeldingen.

Våre innspill er følgende:

- **Bortfallet av publiseringsindikatoren i finansieringsmodellen**

AYF er bekymret for at bortfallet av en indikator for forskning i UH-sektorens finansieringsmodell vil føre til skjeve insentiver. Dette kan undergrave mye av arbeidet som er gjort for å sikre god tid til uavhengig forskning, og for å sikre at denne forskningen blir publisert og gjort tilgjengelig for offentligheten. Selv om intensjonen med forenklingen av finansieringssystemet kan være å gi mer autonomi til sektoren, vil skjevheten i insentivordningen legge press på denne autonomien.

Bortfallet av publiseringsindikatoren kan true de trygge rammene for langsiktig og original forskning. Den foreslåtte insentivordningen kan føre til en nedprioritering av forskningstid i pressede budsjetter. For yngre forskere som er avhengige av solide internasjonale publikasjoner for både nasjonal og internasjonal karrierebygging, er vi bekymret for at dette forslaget vil svekke de institusjonelle rammene for slikt avgjørende arbeid. Så gitt at forskningen fremdeles skal telles, så oppfordrer vi at tellingen tas i bruk på måter som sikrer gode rammer for forskningen av den kvalitet som er avgjørende for å gjøre yngre norske forskere konkurransedyktige på nasjonale og internasjonale arenaer.

- **Utfordringer med å opprettholde kvaliteten**

Arbeidet med å utvikle publiseringsstatistikken og registeret over vitenskapelige publiseringskanaler har vært godt og sikret god datakvalitet. Vi anerkjenner verdien statistikken og registeret har for å gjøre forskning ved norske universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter åpent tilgjengelige. I sammenheng med innspillet over er vi bekymret for endringer som kan være med på å undergrave denne kvaliteten og det formålet registeret kan tjene. Bortfallet av publiseringsindikatoren individualiserer et ansvar for forskningsregistrering som ikke lenger støttes opp av relevante insentiver, og vi er bekymret for konsekvensene dette kan ha.

- **Faglig forankring av publiseringskanalene**

Registeret over vitenskapelige publiseringskanaler er et nyttig redskap for å differensiere

Akademiet for yngre forskere

mellom ulike kvalitative nivåer av tidsskrifter. I et uoversiktlig publiseringslandskap med mange røvertidsskrifter ("predatory journals") vil det fremover være særlig viktig å sikre at man kan skille mellom disse og mer legitime tidsskrifter. Slik vi ser det kan dette gjøres administrativt, og gjerne kvalitetssikret av et fagmiljø.

For yngre forskere og andre så vil det å publisere i anerkjente og høyt rangerte tidsskrifter være avgjørende for å kunne konkurrere om finansiering og faste stillinger. For mange har systemet med en nivådeling vært nyttig for å kunne navigere etter en nasjonal anerkjent vurdering av tidsskriftene. Fagrådene har her også utgjort en god nasjonal arena for diskusjon av kvalitet innad i fagfeltene, og hvis en slik nivådeling videreføres er det viktig at den forankres faglig.

Med vennlig hilsen,

Feroz Mehmood Shah
Leder, Akademiet for yngre forskere